1546 1890 ՅՈՒԼԻՍ 24 ՇԱԲԱԹ X 1307 ՋԻԼՔԻՃԱՅԻ 18 ԱԼԲԵՐՆԱՅԻ ՍԱՆԸ

20 ԲԱՐԱ

ՋԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՉԷ

20 ԲԱՐԱ

ԲՈԼԻՍԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՍԻՅԷ ԹԻՒՃԱՌԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԱՊՈՆԷ ԳԻՆԵՐԸ

	12 ԱՄԻՍ	6 ԱՄԻՍ	3 ԱՄԻՍ
ԹԱՄՊՈՒԼ	140 ղրշ.	70 ղրշ.	40 ղրշ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէկ համարը 20 ղրուշտան

{صاحب امتياز: جيوەلكيان}

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

جريدۀ شرقيه

ԻԼԱՆԱԳԻՆԵՐԸ

Լինելի, 12 ամսվայ՝ սահիպէ՝ ղրշ. 5
Վեւնեմիւ ամսվայ՝ սահիպէ՝ 11ի 10ա. հա. » 3

Մէկ տարի նախապէս տարի պէտքէ մէկէն ստանալ, օրուանցագ վէ տէրթ օրէն սկսեալ՝ էվրաք իրաք օրուանցագ տարի։

Դուրս կու գայ Պոլսոյ Գալատիոյ Գալաթա Սարայ Մեծ Դարձարանի Տպարանին մէջ։ Գրութիւնք եւ ուղղութիւնք՝ Գալաթա Սարայ Մեծ Դարձարան։ Ամէն տեսակ գր

ՏԱՀՕՄԷՑՏԷ ԻԻԶ ԱՑ ԷՍԱՐԷԹ

Աֆրիգատա վագը Տահօմէյ Նամ վահշի մէմալիքտէ պիր գաչ Ֆրանսըզըն էսբր թուլուլուգ, պու սէպէպտէն տօլայը Տահօմէյ գրալիյէթի իլէ Ֆրանսա ճիւմհուրիյէթի միյանընտա մէրգուման էսիրլէրին խէլասը իչիւն պունտան ադտէմ տէֆաթլէ մուհարէպէ վուգու պուլտուղը՝ օգուսանլարըմըզընն հէնուզ խաթրընտա օլմադ կէրէք տիր։

Մէրգուման Ֆրանսըզ էսիրլէրինտէն Մ. Կոտուան՝ իւչ այ տէմամ իտէն էսարէթինին ժուրնալընը պէր թաֆսիլ նէշր իթմիշ տիր։

Ֆրանսա իլէ Տահօմէյ պէյնինտէ զուհուր իթմիշ օլան մէսէլէ՝ Բարիզտէ էզհանը ուսուսիյէյի խալիճէ իշղալ իթմիշ օլտուղընտան, երպապը միթալէտա մալիւմաթ օլմադ իւզրէ մէգքիւր ժուրնալըն էն միւհիմ ֆրգրալարը աթիտէ նադլ օլունուր։

Մ. Կոտուան տէյօր քի,

«Էսվապըմըզը չէգարբզ պիզի կէսմէյէք վէ տօն իլէ պըրագտրգտան սոնրա, պօնրմըզա վէ էլէրիմիզէ զէնճիր կէչիրիպ այագլարըմըզա տախի քելէպճէ վուրմուչլար տըր։ Պատէհու պիր քիչիւք գաբուլու ա-չէպ իչէրիյէ կիրմէմիզ էմր օլունտու։ օրասը սաման իլէ գաբալը քիչիւք պիր գուլիպէ իտի։

«Պու քիչիւք գաբուտան կէչէ-պիլմիշ օյգուղըմըզա հալէա թէճճիւպ իտէյօրըմ։ Հէր նէ իսէ քէմալը զամմ ու գասավէթլէ իչէրիյէ տիւչմիչիւզ տիր։ Կէճէ բէք միւտհիշ իտի։

«Հապախանէ զայէթլէ մուրտար օլտուղը հալտէ, պէքճիլէր թարաֆընտան թէսմիմ իտիլմիշ իտի։ Իսթիրահաթ իչիւն նէ վազիյէթտէ պուլունմադ լազըմ կէլէճէկլէրի պիլէմէյօր իտիք։

«Էրթէսի կիւնիւ միւտտահի ուսուսի հիւքմիւնտէ օլան պիր ատամըն հուզուրընա չէգրբզ իսթիճապ օլունտուգ։ Պու զամ մուհարէպէյէ վէ Ֆրանսըզլարըն Վիտա Նամ մահալէ չէգամասընա տաիր նէչէյէր սօրուլմադ, մալիւմաթըմզը օլմատըգընտան, երինէ պիզի մահպէսէ եօլատը։

«Պու սուրէթտէ պիզէ էղիյէթ վէ իչքինճէ վէրիլիյօր իտի։ Պիզէ քիչիք ու հագարէթ իտիպ կիւլիւյօրլար իտի։ Զէնճիրճի՝ պաշըմըն իւզէրինէ պիր մագաս թուլուպ, կէհաշ տախի պունրնա քէսէճէք կիպի պուրունըմը սըգըյօր վէ հաղը պուրնանլարը էյլէնտիրիյօր իտի։ Պիզ տախի թէլէֆ օլմադտան գօրգուպ սէս չէգարմայօր իտիք։

«Փետրվարըն 27սինտէ պիզէ չամաչը կէթիրտիլէր վէ էսվապըմըզը տէյիշտիրտիլէր։ Պիզի եըգատըպ եէմէք վէրտիլէր վէ ուլումամըզա միւսաատէ իթտիլէր։ Ֆագաթ եարը կէճէտէ ուլանտրըպ Ապօմա նամ մահալէ կէօթիւրմէք իւզրէ եօլա չէգարտըլար։ Ալլատա նամ մահալտէ գրալըն վիրուտ իտէճէկի իչիւն տուրուլմուշ տըր։

«Մարտըն 12սինտէ երինէ էսվապըմըզ թէպտիլ օլունուպ պաշըմըզա շարգա գօնուլտը, վէ այագ գապը վէրիլտի։ Վիւճուտըմզ բիսլիք իչինտէ գալտըրընտան, էսվապա բէք չօգ լիզումըմզ վար իտի։ Սայլարըմզ ուզանմըզ վէ տէրիմիզ սիմսիյահ օլմուշ իտի։ Մարտըն 13իւնճիւ կէճէսի երինէ պիզի ուլանտրըմըզլար տըր։ Թօք աթըլըպ չարգըլար չաղրըլըմյօր վէ տավուլ չալընըյօր իտի։ Սապահլարըն երքէն գրալ Պէշհանլին իճրէնին Ալլատայա մուվասէլէթ իթտիկի պիզէ իխպար օլունտը։ Պիլախէրէ պիթիւն էվրօբատա չէօհրէթ պուլան սիյահ գրալրն հուզուրընա չէգրզպ քէնտիսինի պիզզաթ կէօրէճէք իտիք։ Միւշարէյէյհի կէօրմէք մէրագը՝ պաշըմըզա կէլմէսի մէկհուզ օլան ֆէլաքէթլէրի ունութտրըրյօր իտի։ 15000 ատամ խուրմա եարբագլարը իլէ եաբլան չատրըլարըն էօնէրինտէ սիւքիւթը թամմ իլէ տուրույօրլար իտի։ Մէղքիւր 15000 քիչի՝ թիւֆէնք վէ պուչագլար իլէ միսէլահ գուվվէթլի ճէնքճիլէր իտի։ Իւմէրահ մահալլիյէ՝ պիզի իհաթա իթտիքլէրի հալտէ եիւրիւյօր իտիք։ պիր չէրեէքտէ պիրինճի սըրալը կէչտիք։ տիկէր ճիհէթաէ տախի սիյահ ասքէր տուրույօր իսէ տէ, երքէք օլմադպ գըզ իտիլէր։ պու գըզ ճէնքճիլէր՝ իւչ սըրա իւզրէ գրալըն էթրաֆընտա տուրույօրլար իտի։

«Ճիւմլէսի պաքիրէ օլմալրպ 4000 գատար օլան պու գըզլար՝ գըրալըն սիյահշօրլարը հիւքմիւնտէ օլտուգլարընտան, էլլէրինտէ թիւֆէնք վէ պուչագ պուլունարը հալտէ գըրալըն պիր եմրի իւզէրինէ հէման հիւճումա հաղը իտիլէր։ Զըրբը իլէ տիղիլմիշ կիպի զայէթլէ մունթազամ տուրույօրլար իտի։ Պիր իչարէթ իւզէրինէ ասքէր վէ էհալի իլէ պէրապէր 50,000 քիչի գրալա թաաղիսէն պաշլարընը էյտիլէր։ Գրալ քէնտիսինին գաբրլար վէ մայէթի իլէ պիր գուլիպէ ալթընտա իտի։ Պիզէ տախի պաշլարըմըզը էյտիրիպ հուզուրընա չէգարտըլար։ Ատավուզօնամ զաթ՝ պիզի թագտիմ իթմիշ տիր։ Գրալ՝ պիզէ պիր չէյ սէօյլէյօր իտի իսէ տէ, սէսինի իչիտէմէյօր իտիք։ անճագ հէր քէս քէմալը իհթիրազ իլէ տիխիսը վէ պիր թէրճիման եավաշճա միւշարէյէյհին սէօյլէրինի պիզէ թէրճիմէ իտիյօր իտի։ Թէրճեման՝ գրալըն պիզէ հիտտէթ իտիպ մահպէսիմիզէ ավտէթլէ էմրինէ մունթազը օլմամըզը սէօյլէտիկինի պէյան էյլէտի։ Տէրհալ պիզի ալըպ չէգտըղըմզ գուլիպէյէ կէօթիւրտիլէր։ Նէ օլաճաղըմըզը պիլէմէյօր իտիք։

Զիզի Տուգա նամ զաթ՝ զէնճիրճիլէրիմիզի սէօքտիւրիպ գրալըն՝ եարըն պիզի ճէլպ իտէրէք սալըվէրէճէկնինի թէպտիր իթմիշ, վէ Գօթթօ վէ Բօրթօ-Նօվօ նամ մահալէրտէ մուհարեպէ վուգու պուլուպ, Ֆըրանսըզլարըն թէլէֆ օլտուգլարընը վէ եալընըզ պիր գաչ քիշիլէրի գուրթուլըպ Տահօմէյ մէմուրլարընը էսիր իտէրէք կէօթիւրտիլէրինի, վէ տէնիզ գըյրսընտա թօք աթտրգլարընը սէօղէմիշ վէ «Ֆրանսա գրալընա պիր մէքթուպ եազըն։ գրալըմըզ՝ էսիրլէրին ըէյինի թալեպ վէ Ֆրանսայա մուհիպպ օլտուղընը թէճմին իթմէնիզի, վէ Ժան Պայլ նամ քիմէնէնին Ֆրանսա գրալընա եանլըշ մալիւմաթ վէրիպ մուհարեպէյէ սէպէպ օլտուղընը պիլտիրմէնիզի արզու էյլէյօր» տէմիշ տիր։ Պիզ տախի ագտը միւսալէհա իչիւն մէքթուպ եազմաղը վատ էյլէտիք։

«Մարտըն 20սինտէ իքինճի տէֆա օլարագ Ապօմէտէ գրալըն հուզուրընա չէգտըգ։

«Էլէրիմիզի երինէ պաղլատըլար իսէ տէ, պու տէֆա իշ պիր բեսմտէն իպարէթ իտի։ Էլէրիմիզ պաղը օլարագ գրալ սիյահշօրլար ատրաբընտա կէճէլէյին գրալըն հուզուրընա չէգաբըլտըգ։ Պու միւլագաթ՝ ուսուրը միւհիմմէյէ տաիր օլմաղլա, կէճէլէյին վէ կիզլի օլմուշ տըր։ Գրալ պիզի սուլհ ագտը իչիւն մուրախխաս թային իտէրէք ավտէթ խմիզ բուխտաթ վէրմիշ տիր։»

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑԷ

Վէ

ԲՕԼԻԹԻԳԸՑԷ

Ալաֆր. յուլիս 30 թարիխիյլէ Բամատա Ֆէյ-ոյա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Իթալիա բէսը վիւքէլաստ վէ խարիճիյէ նազրը Մ. Գրիսբի՝ գրալըն թավսիյէսինէ թէվֆիգը հարէքէթ իտէրէք, խարիճիյէ նազրըլըզընտան խսթիֆա իթմէք նիյէթինտէ իմիշ։

——

Թ-ոյզըն Բէթէրսպուրկ մուխպիր մէգքիւր կազէթայա եազարը պիր մէքթուպտա, Ռուսիա հիւքիւմէթինին՝ Ռուսիաաբի եահուտիրէր հագգընտա պիր թագըմ թէտապիրը չէտիտե իթթիհազ իտէճէկինի պէյան իթմիշ տիր։

Մալիւմաթը մէվսուգէ իտինմիշ օլտըղընը իտտաա իտէն մուխպիրը մումարիյէյհին բիվայէթինէ կէօրէ, պունտան պէօյլէ եահուտիրէր՝ Ռուսիանն եալընըզ 16 էյալէթինտէ իսքան իտէպիյէճէքլէր, վէ պու էյալէթլէրտէ տախի եալընըզ չէհրլէրտէ իգամէթ էյլէսիպ քէօյ վէգաապալարա ալագ աթամայաճագլար վէ չիմտի քէօյ վէ գասապալարտա մէսքիւն օլանլար տախի օրալարտան իխրաճ իտիլէճէքլէր տիր։

Քէզալիք եահուտիրէր ավօգաթլըգ, ասքէրի թապիպլիք, միւհէնտիսլիք իտէմէյէճէքլէր, մատէն թէլէրիմիզի սէօքտիւրիպ գրալըն՝ եարըն պիզի ճէլպ իտէրէք սալըվէրէճէկնինի թէպտիր իթմիշ, վէ Գօթթօ վէ Բօրթօ-Նօվօ նամ մահալէրտէ մուհարեպէ վուգու պուլուպ, Ֆըրանսըզլարըն թէլէֆ օլտուգլարընը վէ եալընըզ պիր գաչ քիշիլէրի գուրթուլըպ Տահօմէյ մէմուրլարընը էսիր իտէրէք կէօթիւրտիլէրինի, վէ տէնիզ գըյրսընտա թօք աթտրգլարընը սէօղէմիշ վէ «Ֆրանսա գրալընա պիր մէքթուպ եազըն։ գրալըմըզ՝ էսիրլէրին ըէյինի թալեպ վէ Ֆրանսայա մուհիպպ օլտուղընը թէճմին իթմէնիզի, վէ Ժան Պայլ նամ քիմէնէնին Ֆրանսա գրալընա եանլըշ մալիւմաթ վէրիպ մուհարեպէյէ սէպէպ օլտուղընը պիլտիրմէնիզի արզու էյլէյօր» տէմիշ տիր։ Պիզ տախի ագտը միւսալէհա իչիւն մէքթուպ եազմաղը վատ էյլէտիք։

«Մարտըն 20սինտէ իքինճի տէֆա օլարագ Ապօմէտէ գրալըն հուզուրընա չէգտըգ։

«Էլէրիմիզի երինէ պաղլատըլար իսէ տէ, պու տէֆա իշ պիր բեսմտէն իպարէթ իտի։ Էլէրիմիզ պաղը օլարագ գրալ սիյահշօրլար ատրաբընտա կէճէլէյին գրալըն հուզուրընա չէգաբըլտըգ։ Պու միւլագաթ՝ ուսուրը միւհիմմէյէ տաիր օլմաղլա, կէճէլէյին վէ կիզլի օլմուշ տըր։ Գրալ պիզի սուլհ ագտը իչիւն մուրախխաս թային իտէրէք ավտէթ խմիզ բուխտաթ վէրմիշ տիր։»

ՇԱՐԴ ՎԱԲՕՐԸ

Կէչէնտէ Գրբմբզը Տէնիզտէ պաթան Շ-ուէ վաբօրը պունտան 5-6 սէնէ էվվէլ 6000 լիրայա սաթընն ալընըպ, իճրա էյլէտիկի եօլճուլուգլարընյա 7-8 տէֆա բարասընը չէգարմըշ, վէ հաթթա 2 սէնէ մուգատտէմ Լօնտրայա սէյահաթ իտէրէք, նավլ օլմադ իւզրէ 2000 լիրա հասըլաթը սաֆիյէ պրագմըշ տըր։

Պու վաբօր՝ էսասէն եիւք վաբօրը օլտուղընտան, կիւվերթէսի սահ իլէ տէօշէնմիշ իտի, վէ եօլճուլա մախսուս օլմադ իւզրէ իւզերինտէ գամարա եօգ իտի։

Իտարէյի Մախսուսէ՝ ախիրէն պու վաբօրը սուրէթը միւքէմմէլէտ թամիր իթտիրիպ, կիւվերթէսինէ այրըճա թախթա գաբլամըշ, վէ եօլճուլարա մախսուս օլմադ իւզրէ տախի միւթէատտիտ գամարալար ինչա իթտիրմիշ իտի։ Վաբօրըն ինչաթը խիթամ պուլտրգտա, քէօրիւտէն միւրուր իլէ տիրարյա չէգմըշ, վէ ֆագաթ էվվէլճէ եազըլտըզը վճճէլէ սուլարըն սէվգիյլէ պիր Ինկիլիզ վաբօրընա չարբտրզընտան, զէտէլէնմիշ, վէ թէքրար թաամիրի իճրա գէլընմըշ իտի։

Պու գաղանն զուհուրինէ սէպէպ՝ օ զէման սիւվարիսի պուլունան ճէմալ պէյին մէհարէթսիզլիկի օլմաբրպ, վաբօրըն տիւմէն թութմամաը իտի։ Ֆագաթ ճէմալ պէյէ խնատը գուսուր վէ գապահաթ օլունարագ, մումարիյէյին պիր միւտտէթ մուվագգաթէն իքինճի գաբտանլըգտա գուլլանըլմասընա գաբար վէրիլտի։

Պատէհու պինպաշը Շէվքէթ էֆ. Ալէ Սէիդ Բաշա վաբօրընտան ալընարագ, մէգքիւր Շ-ուէ վաբօրընա գաբտան թային իտիլտի, վէ էրէկլիյէ կիտէրէք, ճիտտէյէ կէօթիւրիյէճէք 48000 գանթար քէմիւրիւ ալարագ ավտէթ էյլէտի։ Միւթէագգիպէն վաբօրըն գամարալարը թէքիրիշ օլընարագ, Անթալիա վէ Բօրսալիտ վէ Սիւվէյիշ թարիգիյէ ճիտտէյէ միւթէվէճճիյէն Սթամպօլտան հարքէթ իթտի։

Շ-ուէ վաբօրը՝ զաեթ ուզուն օլտուղընտան, եիւքիւք օլտուղը զէման բէք զօր տիւմէն ալապիլիր իտի։ Պու ճիհէթլէ գաբտան Շէվքէթ էֆէնտի՝ կէմիյի քիմ՝ պիլիր նէ զահմէթլէ գանալտան կէչիրէպիլտի։ Մալիւմ օլտուղը իւզրէ, Սիւվէյիշ գանալընտա վաբօրլարա գաբտանլար գօսմնտա իթմէյիպ, գլավուզլար տէլալէթ իտէրլէր։ Գինանէ աէյհ օրատան կէչիլիր իքէն, պիր գաղա վուգուրինտէ թէվէլլիւտ իտէճէք մէսուլիյէթ գըլավուզլարա ախտ օլմադ լազըմ կէլիր։ Օսմանլը վաբօրլարընա էքսէրիա գանալտան գըլա-

(35)

ԶԷՎԱՃ ՎԷ ԳԸՍԳԱՆՃ ԶԷՎԱՃԷ

ՄԻՒԷԼԻՅԻ

ԷՄԻԼ ԲՈՇՊՈՒՐՍ

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԱԴԱՄՅԱՆ

«Պէն արիզ ու ամիգ տիւշիւնտիմ, Արման, վէ պանա տէօնտիւքտէն սօնրա երինէ Մատամ Տիւբրէյի կէօրտիւկինիզտէ վէ եախօտ հիչ օլմազսա օնա մէքթուպ եազտրընընզտա սիզէ արթըգ ափլ իտէմէյէճէկիմի հրսս իթտիմ։ Օ զէման արամըզտա հէր չէյ պիթէճէք։ Օ զէման եա պէն պու սօն սատէմէնիզտէն էօլէճէյիմ, եախօտ պիր մահքէմէ գարարըյա գարը գօճա եէքտիկէրիմիզտէն այրըլաճաղըզ։

«Պու տէտիքլէրիմ հէր խայալիմտէ թէսավվուր տըր։ լաքին վագը օլապիլիր, պէն իսէ վագը օլմասընը խթէմէմ։

«Արման, պիր սէնէ սիզտէն այրըլմաղա վէ քէօչէի ինզիմայէ չէքիլիպ եարա եալընըզ պիր էօմիր կէչիրմէյէ գարար վէրմիշիմ տիր։

«Պու միւֆարէգաթտան պէն բէք չօգ մուզտարըպ օլաճաղըմ։ լաքին պունա լիւզում կէօրիյօրըմ վէ խթիգպալիմիզին խայր ու մէնֆաաթը իչիւն պու ֆէտտաքեարըզը տէրէօհտէ իթմէյէ թէրէտտիւտ իթմէյօրըմ։

«Պիր միւտտէթ սիզի թէճրիպէ իտէճէյիմ։ գարարըմը գապուլ իտինիզ, բէք գավի պիր գարար տըր վէ ալէմտէ հիչ պիր չէյ պունա մուխալէֆէթ իտէմէզ։ պէնի գարարընտան տէօնտիւրմէյէ պէյհուտէ սայ իթմէյինիզ։

«Պիր սէնէ նէ պիրպիրիմիզի կէօրէճէյիզ վէ նէ տէ պիրպիրիմիզէ մէքթուպ եազաճաղըզ։ Պունը էլպէթթէ բէք գըյագ պուլըրսընըզ, Արման, լաքին պէօյլէ օլմասընը խթէրիմ։ Պու արզումը իճրա իտէրէք բէչիմանլըգ վէ թէօպէքքարլըղընընը խալիսէթինի իսպաթ իտէճէքսինիզ։

«Էկէր սէնէ խթամընա գատար վատ վէ եէմինինիզի իճրա իտէրէք Գօրմէտէքի ինզիմակեահրմտա կէլիպ պէնի պուլուր իսէնիզ, սիզի գուճագլայարագ գապուլ իտէճէյիմ, վէ «-Պէն եէնիտէն գատընարը էն պախթիյրը օլոյօրըմ-» տէյէճէյիմ։

«Էկէր կէլմէզ իսէնիզ, Արման, պու թէճրիպէյէ թէհամմիլ իտէմէմիշ օլտըղընը անլայաճաղըմ։ Օ զէման տիւնեա պանա հարամ վէ գարանլըգ օլաճագ, պէն արթըգ քէնտիմի տուլ սայաճաղըմ վէ եաս էլպիսէպ կիյինէճէյիմ։ Մուէպպէտէն քէօչէի ինզիմայէ չէքիլէճէյիմ վէ պու հալիմտէ էօլիսիմմէ պէքլէյէճէյիմ։

«Լաքին խայր, խայր, Արման, պէնիմ սէվգիսիզ գօճաճըզըմ, պէն իսիմտ իթմէք խթէրիմ։

«Պու մէքթուպը օգուտըղընըզ զէման պէն Բարիզտէն միւֆարէգաթ իթմիշ օլաճաղըմ։

«Պիր սէնէտէն, Արման, պիր սէնէտէն . . . սիզի պէքլէյէճէյիմ։

«Զէվճէնիզ։

ԷԼԷՆ ՏԸ ԳԱՐՄԷՑԼ

Գրսգանճլըղընտան նաչի զիհնի գարըչմըզ օլան պէտտալախթ գարը՝ աղլայարագ մէքթուպընը տիւրտիւ վէ գարքա վաղ իտէրէք, իւզէրինէ «-Մ. Արման տը Գարմէյլ-» ատրէսսինի եազտը։

Պատէհու մէքթուպը կէօգէ կէօրիւնիւր պիր սուրէթտէ մասանըն իւզէրինէ պրագըպ, մանթօ վէ չարգասընը գօյտու, վէ նէ օրթա խրտմէթճիսինէ վէ նէ տէ աշճը գարըյա պիր չէյ սէօյլէմէքսիզին սէսսիզ սէտասըզ էվտէն տիշարը չէգտը։

Սօգաղա չէգընճա Մատամ տը Գարմէյլ պիր արապա թուլթաը, հիսապընը թէմիզլէմէք վէ եօլճու չանթասընը ալմագ իւզրէ էվվէլտա էսթ օթէլինէ վէ պատէհու Սթրազպուրգ տէմիր եօլ սթասիոնընա չէքտիրտի։ Լաքին օրայա վարընճա, Պէլֆօր իչիւն ագչամ ալաքիր։ սաաթ սէքիզի գըրգ տագիդա կէչէրէք թիրէն օլտըղընը խապէր ալտը։ օ զէման իսէ սաաթ հէնուզ պէշ իտի։

Տէօրթ սաաթ գատար պէքլէմէք լազըմ կէլիպ, պու իսէ բէք ուզուն իտի։ Իւչ կիւնտէն պէրու միւպթէլա օլտըղը սըթմատան սուզան օլարագ պիր սաաթ էվվել Բարիզտէն չէգէպ կիթմէք խթէյօր իտի։

Մէրգումմ գատրն թէքրար արապասընա պինիպ Լիոն տէմիր եօլ սթասիոնընա չէքտիրտի, զիրա օրատա սաաթ եէտինին սիւրաթ գաթարընա բաքիպ օլապիլիր իտի։ Բօր-սիւր-Սօնա կիթմէք իչիւն Տիժօն վէ Օգսօնտան կէչէրէք ուզուն պիր եօլճուլըգ իթմիշ օլաճագ իտի։ լաքին տիկէր թարաֆտան, Թրուա վէ Շամնա օղրամամասըյա, օրաարտա հազզ իթմէտիկի պիր թագըմ ատամմարա բասթ կէվէքտէն միւճանէպէթ իթմիշ օլաճագ իտի, զիրա օ իքի մահալտէ տէրէք չօգ թանըտրգ վար իտի։

Տէվիր եօլ գաթարընա բաքիպ օլտըղը սըրատա գօճասը՝ իչէրինի մաթլուպ վէճճէլէ պիթիրմիշ, Կրամօն օսգաղընա ավտէթ իտիյօր իտի։

Իլգ ագամը իլէ սապահքի կիպի սուվրայա իքի թագըմ գօնուլմըշ վէ թաամ հազը իտիլմիշ իտի։

Մ. տը Գարմէյլ՝ տաիրէտէ օտտա պրագմայըպ գարըսընը արատը, մասանընն իւզէրինտէ պուլունան մէքթուպը կէօրմէքսիզին եաթագ օտտասընտան տիշարը չէգտը վէ թաամ սալոնընա ավտէթ էյլէտի։

Օրատա պէշ տագիդա գատար պէքլէտիքտէն սօնրա տիշարը իսթիղրաալ օլարագ վէ գալպինտէ պիր հրսս զուհուր իտէրէք, չընղրաղը չալըպ օրթա խրտմէճիսինի չաղըրտը վէ,

—Մատամ սաաթ գաչտա՞ տիշարը չէգտը։—տէյու սիւվալ իթտի։

Խրտմէթքեար։—Պիլմէյօրըմ, էֆէնտիմ։

Արման։—Նա՞սըլ, պի՞լմէյօրմըսընըզ։

Խրտմէթքեար։—Մատամընն տիշարը չէգտըղընը կէօրմէտիմ։

Արման։—Էօյլէ իսէ տիշարը չէգտըղընտա ժօզէֆինէ գօնուշմուշ օլաճագ տըր։

Խրտմէթքեար։—Խայր, էֆէնտիմ. նէ ժօզէֆինէ, նէ պանա Մատամ պիր չէյ սէօյլէմէտի։ Հոթթա տիշարը չէգտըղընտան պիլէ խապէրիմ եօգ իտի։ Սիզի գահվէ կէթիրէլիտէն պէրու մատամը կէօրմէտիմ. օտտասընտա զանն իտիյօր իտիմ։

Արման՝ հիտտէթլէնէրէք։—Բէք ալէա։—տէտի։

Խրտմէթքեար չէքիլտի կիթտի։

Արման՝ քէնտի քէնտինէ։—Ղարիպ չէյ, պու նէ՞ տիմէք տիր. իհթիմալ քի պիր իքի վիրթթա վէրմէք նէյէթինտէ պուլընմըշ, իհթիմալ քի պագը չէյլէր սաթը ալմագ իսթէմիշ տիր։ Պէքլէյէլիմ, էլպէթթէ նէրէտէ իսէ չիմտի կէլիր։—տէյէրէք, զվճէսինին նէրէյէ կիթտիկինի պուլմաղա չալըշըյօր իտի իսէ տէ Թէլաշ վէ էնտիշէլի իտի։

Պիր չէրեէք, եիրմի տագիդա, եարըմ սաաթ միւրուր իթտի։

(Տէվամ)

վուզլըդ իտէն՝ գարթան Նիգօլա Նամընտա պիրիսի տիր քի, մէրգումմալիւմ օլտուղը վէճհլէ Էրնու�՝ վաբօրընը 113 նիւմէրօտա գանալտա օթուրթմուշ իտի։

Սիվէտիշ գանալը իլէ ճիտտէնին արասընտա պուլունան մէսաֆէ 640 միլ օլուպ, 150 միլ մէսաֆէլէրէ գատար պիր էքի ֆէնէր վար ի-սէ տէ, ճիտտէ թարաֆլարընտա պէօյլէ չէյլէր մէվճուտ օլմատըղընտան, վէ պախուսուս օ ճիվարտա չապլար բէք չօգ պուլունարըղընտան, ալէլումում սէֆիհնէլէր ճիտտէյէ կիւնտուզ միվասէլէթ իթմէքտէ տիրլէր։

Հէր կէմի՝ տիրլօմալը պիր Արապ գլավուզը ալըբ քի, պունլարտան օ ճիվար տէնիզլէրինի էն էյի պիլէն՝ հաճի Միւպարէք նամ գլավուզ տըր։

Շապը Քէպիր թէսմիյէ օլունան ճիտտէ ճիվարընտաքի չապն էթրաֆքընը վէ պախուսուս չէհրը մէզքիւր լիմանընն էթրաֆքընտա պուլունան չապ սէտլէրինի 3—5 տէֆա տօլայշմագ լազըմ տըր քի, պու մանօվրա խայը մուխթարալը տըր։ Հէմ պազը տէֆա պիր սէնէ զարֆընտա վէ պիր մահալտէ հիչ չապ մէվճուտ օլմատըղը հալտէ, երթէսի սէնէ անսըզըն պիր սըրա չապ զուհուր իթթիկի քէսրէթլէ վագը տըր։ Գինաէն ալէյհ տիրլօմալը գլավուզլարըն էքսէրի տախի պուրատա չապ չէրբրլար վէ սօն տրդաթլարըլյա հարէքէթի իտէրլէր։

Շէրէ վաբօրը կէպի սու քէսիմի զիյատէ օլան ճէսիմ վաբօրլար՝ պիթթապ պու չապլարա բէք չաբուգ իլիչէրլէր։

Հէյէ վաբօր էսկի օլուր, վէ էքսերիա միւթատ օլտուղը իւզրէ չիմալ վէ եախօտ էղիպ բիւզկէարը տա չիտտէթլի էսէր իսէ, վաբօր հէման բարա բարչա օլապիլիր։

Գինաէն ալէյհ Շէրէ վաբօրընը պաթմասընտան տօլայը նէ մէգքիւր վաբօրընը գօմանտանը Շէվքէթի պէյին վէ նէ տէ գօմանտայը տէրէօհատ իտէն զէվաթը գապահաթը օլմամագ լազըմ կէլիր։

Շէվքէթ պէյին զաթը վէ վազիֆէչինալըը մալիւմ օլտուղը կիպի, մուսիֆլէյհ՝ գլավուզըղ օլարագ Գըրմըզը տէնիզէ վէ Գասրայա վէ տահա սաիր մահալլէրէ տէֆաթլէ եօլճուլըգ իտէրէք, պիչա գաղա ավտէթի էյլէմիշ մահիր վէ միւսթաիտ պիր գաբտան տըր։

Մէգքիւր վաբօրընը Գըրմըզը տէնիզտէ մէրճան գայալարընա չարբազը եազըմըշ իսէ տէ, Գըրմըզը տէնիզտէ պու նէվ գայալար մէվճուտ օլմալը Ամէրիգատա պուլունագտա օլտուղընտան, չարբրագ գէրբրլմըշ օլտուղը մատտէսինին չապ օլաճաղընտա չիւպհէ եօգ տըր։

(Զ...)

ԹԻԻՃՃԱՐԻՑԷ

ԻԶՄԻՐ ԹԻԻՃՃԱՐԻՑԷՍԻ

Իզմիր 19 յուլիս 1890

Աֆիոն՝ պու հաֆթա 6 սէբէթ Գարահիսար մալի էսկի թալէ գուլէ 110 ղրշ. ա ֆիրուխթ օլընտը։ (մէճ. 20 ղրշ. տան)։ պու կիւն բիացմըզ ղայէթ կէվչէք տիր, վէ ֆիյաթ՝ իլէրուտէ տահա թէնէզզիւլ իտէճէք տէյու զանն օլընը յօր։ Շիմտիյէ գատար 300 սէբէթ գատար էէնի մահսուլտան վիւրուտ իթթի իսէ տէ, քիւմէլի պիր մուամէլէ վուգու պուլմատը։ Գարահիսար եէ-նի վէղիթալը մալլէրէ 110 ղրշ. անճաղ վէրիլիյօր։

Բալամուտ՝ պու հաֆթա զարֆընտա 2000 գանթար իչէնմիշ 127 ղրշ. ա վէ 200 գանթար բուֆուզ 96/100 ղրշ. ա էլտէն չըգարըլտը։ (մէճ. 23. 15 ղրշ.)։

Բամպուգ՝ ճիւղի պիր մըգտար 377½ ղրշ. ա սաթըմըշ տըր։

Եաբաղը բիացմըզ կէվչէք տիր. իսմէն ֆիյաթ 290/300 ղրշ. տըր։ (մէճ. 23. 15 ղրշ.)։

Ճէհրի՝ 7¼–7½ ղրշ. ա եալընըզ 40 չուվալ ֆիրուխթ օլունտը։ (մէճ. 23. 15 ղրշ.)։

Ֆիթրէ իւզէրինտէ հիչ պիր մուամէլէ վուգու պուլմատը։

Սիհակ մաղը իւզէրինտէ չայանը իչար պիր իչ օլմատը իսէ տէ, իսմէն ֆիյաթ 7–7½ ղրշ. տըր։

Ցէպպաղխանէ՝ թիֆթիյինէ 10–14 ղրշ. վէրիլիյօր։

Խաշխաշ՝ պու հաֆթա զարֆընտա 71–72 բարայա 100 չուվալ սաթըլտը։

Պալմօմը՝ 17½–18¼ ղրշ. ա սաթըլըյօր։

Թընթա՝ բիացմըզ ղայէթ կէվչէք տիր, ֆիյաթ կիթթիքճէ թէնէզզիւլ իթմէքտէ տիր։

Գու կիւն պիրինճի գըրմըզը մալէր 70 բարայա անճագ ֆիրուխթ օլընը յօր, իրինճի մալէր 54–65 բարայա։ (մէճ. 33 ղրշ. տան)։

Արբա՝ բիացմըզ իչէք օլուպ, ֆիյաթ իւսթէ գօյմազտա տըր։ պիրինճի պէյազ եայլա մալէրինէ 15½–17½ ղրշ. ա գատար ալընը կէօրիւնիյօր, սիյահլը մալէր 14–15 ղրշ. ա, եէրլի սէհիլ մալէրի 10–14¾ ղրշ. ա տըր։

Գու հաֆթա զարֆընտա 88000 քիլէ էլտէն չըգարըլտը։

Սիւնթէր՝ 52–55 բարայա վէրիլիյօր։ (մէճ. 33 ղրշ. տան)։

Զավտար՝ 35–36 բարայա սաթըլմագտա տըր։

Մըսըր տարբսը՝ 39–40 բարա, պէյազ տարբ 46–47 բարա, գումտարբ 21–22 բարայա սաթըլըյօր իսէ տէ, չայանը իչար մուամէլէ օլմատը։

Խաշխաշ բիացմըզ տուրկունտը, իսմէն ֆիյաթ 71–72 բարա տըր։

Գոմէս

Լօնտրա 3 այ 135–135½
» 3 կիւն 134⅝–136⅞
Ֆրանսա 3 այ 215–215¾
» 3 կիւն 217½–218
Թրիէսթէ 3 այ 463–468
» 3 կիւն 470–473

ԻԶՄԻՐ

ԱԶԳ. ՏԵՍՈՒԹԻՆ

Այն ամէն ընկերութիւններ, որ հաստատ հիմ ունին որ ընդհանուրի շահը իրենց նշանաբան ընտրած են, կը կարողանան Ազգի բարեւաւութեան նպաստել. սակայն մեր մէջ խիստ քիչ ընկերութիւններ կը նշմարուին, որք ազգալի ծառայութիւններ մատուցած լինին։

Ամէն օր նորանոր ընկերութիւններ կ'երևին, ամենքն ալ յուսատու, փայլուն ծրագիրներով, հայերու յառաջդիմութեան գրականներ՝ ճառախօսութիւններ եւ ատենաբանութիւններ իրարու կը յաջորդեն, լո՛յս, յառաջդիմութիւն կը պոռան ամէն կողմէ. Ազգը կ'ելնէ կը նստի, իր մթագնեալ հորիզոնին վրայ լոյս սփռող կեանք տուող բարերարներ կ'երևակայէ, կը հրճուի ու կը յուսայ. սակայն պատրա՜նք. այն ընկերութիւններն որ քիչ առաջ ճակատ կը տային խաւարի դէմ, այժմ ընկեցիկ. իրենց հետքն իսկ չեն թողած։ եւ ի՞նչ է այս փոփոխութեան պատճառը։ գլխաւորաբար մեր անմիաբանութիւնը. նմանապէս ձեռնհասութիւն, գործունէութիւն, եղբայրութիւն խպառ կը պակսին մեզմէ։

Օտարներէ ձեռնտուութիւն ակնկալելով, օդային դղեակներով ազգային յառաջդիմութիւն կը յուսանք ու կը փափաքինք քաղաքակիրթ ազգերու կարգն անցնիլ։ Սակայն եթէ մի քիչ խորհինք թէ Ազգի բարոյական վիճակը ինչ որ էր քառորդ դար առաջ. այսօր ճիշտ նոյնն է, գրեթէ հիւլէի մը չափ տարբերութիւն չենք ունեցած ցաւի սիրտ իրագեկ ըլլալով մեր անելկացութեան պիտի զգանք թէ դեռ յուսալից ապագայ մը չ'կայ մեզ համար։

Հայ ընկերական կեանքի վերայ խօսելու ժամանակ աւելորդ չենք համարիր Զմիւռնիա գտնուող մի քանի ընկերութիւններու վիճակին և գործունէութեան վերայ մի հրևանցի ակնարկ նետել։

Ի Զմիւռնի այսօր բաւական ընկերութիւններ ունինք՝ ամենէ հինը Աղ...՝ որ նպատակ ունի աղքատ ու կարօտ հիւանդներու ձրի բժիշկ և դեղ ուղարկել։ Ցիշեալ ընկերութիւնն երկար տարիներէ ի վեր միշտ ամէն դժուարութիւն և խոչնդոտ անգոսնելով իր նպատակն իրագործելու յաջողութիւնն ունեցած է, սակայն ներկային մէջ ժողովուրդը իր նիւթական նպաստներն կը զլանայ, որով ընկերութիւնն ստիպուած է իր ծախքերն նուազեցնել և այսպէս այժմ միայն ձրի բժիշկ ուղարկելով կը բաւականանայ։

Քաղաքիս ամենէն գործօն ու յառաջադիմող ընկերութիւնն Հոֆոդոն է։ 1880ին կարգ մը ուսումնասէր տիկիններու ջանքերովն հիմնուեցաւ սոյն ընկերութիւնն իրեն նպատակ ունենալով բարեգործութիւններ կատարել, և յիրաւի սոյն ընկերութիւնն յարատև աշխատութեամբ կարողացաւ դրամագլուխ գոյացնել ու սկսաւ իր գործունէութիւնը. այսպէս հուիսիսմեան վարժարանի կահ կարասիներն ուալ ևալ պիտոյքներն հոգաց, այսքան տարիներէ ի վեր վարժարանին աղքատիկ սանուհեաց նկատմամբ ցուցուց իր մեծ հոգածութիւններն և ձեռնտու գտնուեցաւ նոցա կրթական վիճակին։ Նոյն իսկ Միացեալ Ընկերութեան կրթարաններուն ուղարկեց իր նիւթական նպաստներն։

Հոգատար ընկերութեան անդամուհիներն իրաւամբ կրնան պարծիլ թէ իգական սեռն ալ կարող է ներգործել հայ ընկերութեան մտաւորական վիճակին վերայ և թէ նա իր բարոյական վաեմ կոչումն կրնայ ան թերի կատարել։

Հոգատար ընկերութեան կազմակերպուած ժամանակ Մամուրեան էֆէնտիի առաջնորդութեամբ մի քանի նորահաս օրիորդներ հիմնեցին Կրնոսէր ընկերութիւնն որ նպատակ ունէր Ա. Հրէշտակաց տաճարեաց կրնոսրեան ոճոնեն, Բ. Վարժարանի պարարտել։ Սոյն ընկերութիւնն իր հեռատես նախագահին (Մ. Մամուրեանի) խորհուրդներով ժամանակ մը իր նպատակին համեմատ գործունէութիւն ցուցուց. սակայն կուսակցական խնդիրներու բերմամբ և բազմաթիւ անդամուհիներու հրաժարման վերայ ընկերութեան մնացորդ անդամուհիներն կը փոխեն իրենց նպատակը բանալով Մանկական պարտէզ մը. արդարև գեղեցիկ խորհուրդ ու ձեռնարկ. սակայն ցաւալի է տեսնել որ Մանկապարտէզն կը յանուի դեռատի մի քանի օրիորդներու և դաստիարակի մը որ ոչինչ գիտէ և որու ի՛նչ աստիճան մասնագէտ լինելն այնքան լաւ գիտէ նկարագրել հանրածանօթ մանկավարժուհի տիկին Մատակեան։

Ո՛չ նուազ նշանակութեան արժանի է նաև Լուսինէ ընկերութիւնն որ դպրոցական ուսանողներէ կազմուեցաւ 1888ին և դեռ կը շարունակուի։ Սոյն ընկերութիւնն նպատակ ունի Ազգային յառաջդիմութեան նպաստել, ուստի ամէն ջանք կը գործէ ու կը նկրտի իր նիւթականն ապահովել և հաստատ հիմունք դնել. կը յուսանք թէ Լուսինեան ընկերութիւնն ալ ապագային ազգին օգտակար կը դառնայ, եթէ գիտնայ յարատևել ու գործել։

Ժամանակ մը կային նաև Ներսէսեան, Աբոմեան, Մեսրոպեան և այլ ընկերութիւններ։ Սակայն չենք գիտեր թէ դեռ կը շարունակուին թէ ոչ նոքա ալ պահ մը ասուպներու նման երևելէ յետոյ անհետացան, նոքա ալ անգործութեան դատապարտուեցան։

Անցեալ տարի կարգ մը ազգասէր արհեստաւորներ միանալով Մէ...ալ Ընէրսրեանց հոմոնէ...ը հաստատեցին ասա և գովելի աշխատասիրութեամբ գործի սկսան. բայց կերևի թէ ա-ննոց եռանդն ալ շուտ մարեցաւ։

Ցիշենք նաև մի քանի պատանիներէ կազմուած Ո...ընկերութիւնն՝ որ մի քանի տարիներէ ի վեր գրատուն մը բացած լինելով կալպակեր կրթական գործին իր սահմանափակ վիճակին մէջ. սակայն վերջերս լսեցինք թէ ընկերութիւնը այլ ևս ազգային չէ ու անձնականի փոխուած. չենք կարծեր որ բոլորովին ստոյգ ըլլայ այս տարաձայնութիւնն։ Մենք կը յուսանք որ ընկերութեան անդամներն հաստատ կը մնան իրենց սկզբունքի վերայ և ապագային իրենց բարոյական պարտքը կը կատարեն նպաստելով Ազգային յառաջադիմութեան։

* * *

Զմիւռնիա 20 յուլիս 1890

ԳՐԳԱՂԱՃ

Մեծապատիւ խմբագիր ազգ. գուտ ճէրէթէ Շէրէֆլի։

Նախորդ ամսոյն վերջերն կատարուեցան տեղւոյս երկս. վարժարանաց տարեկան հարցաքննութիւնք և տեւեցին չորս օր։ Կէսօրէն առաջ կը քննուէին Վարդուհեան Սանուհիք, և կէսօրէն ետք Նարեկեան Սանուկ, ի ներկայութեան դպրոցական պաշտօնէից, հոգաբարձուաց և ծնողաց, որոց թիւը դժբաղդաբար չատ ցանցառ էր։

Քննուած առարկայներն էին հայերէն, Տաճկերէն, Ֆրանսերէն, Թուաբանութիւն, Աշխարհագրութիւն, Բնական պատմութիւն, Իրաբանութիւն, Կրօնք, Ազգ, և Օսմ. Պատմութիւն։ Սանուհիք և մանուկ Սանուկ յոյժ գոհացուցիչ պատասխաններ տուին գրեթէ բոլոր առարկայից մէջ, ինչ որ կ'ապացուցանէր թէ՝ ուսուցիչք խղճի մտօք կատարած են իրենց պաշտօն։

Յետ հարցաքննութեանց տեղի ունեցան պարգեւաբաշխութեան կրկին հանդէսք։ Ամսոյս 1ին Վարդուհեան Սանուհեաց պարգեւաբաշխութեան հանդէսն կատարուեցաւ ի ներկայութեան Ազգայնոց երկսեռ բազմութեան։ Աշակերտուհեաց կողմէ ճառեր, ոտանաւորներ արտասանուեցան և ազգային երգեր երգուեցան, ապա մրցանակներն բաշխուեցան ըստ աստիճանի տարեկան հարցաքննութեան վիճակաց։ Հուսկ յետոյ Նարեկեան վարժարանի Տնօրէն դասատու Նաւասարդեան Կարապետ էֆէնտի հակիրճ այլ ազդու ատենաբանութիւն մը ըրաւ, նիւթ ունենալով իգական սեռի դաստիարակութիւնն, յորդորելով զծնողս՝ չանք չխնայել իրենց աղջկանց կրթութեան համար։

Իսկ ամսոյս 8ին, Վարդավառի կիւրակէ, տեղի ունեցաւ Նարեկեան վարժարանի պարգեւաբաշխութեան հանդէսն։ Վարժարանի դուռն չուրջանակի զարդարուած էր, ոսկի և ձիթենւոյ դալարագեղ ոստերով, որոց վերեւ՝ դրան ճակատը կը բարձրանար Վեհ. Սուլթան Համիտ Կայսեր մեծադիր պատկերն զոր երկու կողմէ կը հովանաւորէին Օսմանեան զոյգ մը դրօշակներ հոդմածուփ. վարժարանի ընդարձակ սրահն, հանդիպակաց սեղեակն և դուրսը լի էր երկսեռ Ազգայնոց հոծ բազմութեամբ։ Հանդէսն սկսաւ Վեհափառ Սուլթանի ձօնեալ Տաճկերէն երգով մը. ապա աշակերտաց կողմէ հեղգեցեալ կարդացուեցան Հայերէն, Տաճկերէն, և Ֆրանսերէն ճառեր, որք կընդհատուէին մերթ աշակերտաց ազգային երգերով և մերթ նուագածուաց եղանակներով. արտասանուեցան նոյնպէս գողտրիկ քերթուածներ փոքրիկ աշակերտաց կողմէ։ Սուղ ինչ դադարէ յետոյ թատերաբեմի վարագույրը բացուելով բարձրագոյն կարգի աշակերտք Տաճկերէն լեզուաւ ներկայացուցին Տէրոյ կամ Մեծ Մարդ անուն հրահանգիչ և զուարճալի թատերգն, ընտիր հեղինակութիւն Մեծ. Մ. Մամուրեան էֆ. ի, որ այսպէս՝ եթէ ոչ մօտէն՝ գէթ հեռուէն շուք ու փայլ կուտար սոյն կրթական հանդիսին, ինչպէս տուած էր յանցելումն և ինչպէս տուաւ այս տարի ևս ի Զմիւռնիս։ Տէրոյն այն հատընտիր խաղերէն է որք միշտ թարմ մնալու սահմանուած են, այն ու զի իր նիւթն յաւէտ տխուր թարմութիւն մը ունի մեր ազգին մէջ, կը նշանակէ աւերիչ ախտ մը որ արմատանալու կըսպառնայ տակաւ և որ որքան հարուածուի՝ կարծէ. այդ ախտն է կիսկատար կամ թերի կրթութիւնն։ Կը տեսնենք մեծատուն այլ անման ժլատ հայր մը, Ղազար աղա, որ իւր որդին յեւրոպա կրթելու համար հազարաւոր ոսկիներ կը վատնէ, թէև իր տան մէջ չաքարին վրայէն ճանճ վռնտող կծծի մ'է, այն յոյսով թէ Տէրոյ (որդին) իր ստացած կրթութեամբ հազարներու տեղ միլեոններ պիտի բերէ հայրենական դանձին. սակայն ոսկիներն յումպէտքս կը վատնուին, Տէրոյ կատարեալ խմաստակ մը դարձած հայրենի տունը կը վերադառնայ, ուղղն լի՝ ոչ թէ հիմնական և լուրջ կրթութեամբ, այլ ուռուցիկ ու վերացական գաղափարներով, սիրտն թափուր հայրենական, ազգային և ընտանեկան սէրէ, միտքն առլի գ ձուձ փառասիրութեամբ, անզուսպ յաւակնութիւններով։ Տէրոյ վսեմ վերանորոգելի հովեր առած՝ նորոգութիւնը կսկսի նոյն իսկ հօրենական տունէն՝ հիմնովին քանդելով զայն, պարել, երգել ու խմել սոր վեցնելով բոլոր տնեցիներուն՝ իր ժլատ հօր, եղբօր, ու մինչև իսկ Սահակի ու Նարինի (տան ծառաներն)։ Սակայն Տէրոյ ունի աւելի բարձր ու վեհ խորհուրդներ զոր իրագործելու համար կը դիմէ իւր ժլատ հօր գանձին, և երբ շյայողիր ստանալ իր պահանջած քսան հազար ոսկւոյ գումարն, սուտ խենդ կը ձեւանայ, կ'ստորնանայ, կեղծ անձնասպանութեան ստոր հնարին կը դիմէ, ու դայրոյն կոկորդին վրայ դրած՝ ժլատ այլ լալագին հօր առջև կեղծ մահուան շինովի տագնապներուն մէջ կը բաձագանչէ. «հա՛յր, հա՛յր, ես որ քու անուանդ փալ պիտի տայի, ես որ աշխարհի լոյս պիտի տայի, ահաւասիկ կերթամ անմահութեան կայանը, ա՛ռ իմ վերջին բարեւը»։ Ժլատ, դիւրախափ, այլ որդեսէր հօր ջիլերն կը թուլնան, և դողդոջուն ձեռքով ու մահուան պաղ քրտինքի մէջ զոր կը հոսեցնէ ոչ թէ որդւոյն մահուան սարսուռն այլ քսան հազար ոսկւոյ հսկայ կոյտն, կստորագրէ մուրհակն արտասուալից աչօք զոր իւր մահվճիռն կը կոչէ անհնարին ժլատութեամբ։ Տէրոյ ի տես մուրհակին հոգեդարձ վեր կը կանգնի, իւր յիմարութիւնը կը պատժուի, կը կործանի հայրենի տունը, փայլի տեղ ամօթ, լուսաւորութեան տեղ մռայլ կիջնէ Ղազար աղայի անուան ու տան վրայ, և այսպէս իւր օճախը կը մարի կեղծ լուսաւորութեան կեղակարծ կայծերով։ Դա՛ռն յուսախափութի՛ւն, աղետալի արդիւնք թերի կրթութեան։ Քանի՛օն հրահանգիչ դաս կը պարունակէ այս խաղն այն տեսակ մը խաչագող իմաստակներու համար որք՝ Տէրոյի նման գլխով ու սրտով դատարկ՝ լոկ ուռուցիկ խօսքերով, կեղծ ազգասիրութեամբ և սին պոռոտախօսութեամբ կուզեն երեւիլ յաչս հասարակութեան ինչ որ չեն իրապէս, և դաս մը միամիտներու աչքը շլացնելով կը կարծեն թէ փառաց գագաթնակետն հասած են, և մեծ պաշտօն կը մատուցանեն ազգին։

Դիբաղդաբար այդ տեսակ խաչագողիմաստակներ երբեմն կը յաջողին մինչև կրթութեան յարկերն սողսկել իբր օձ գալարուն և զուրկ հիմնական կրթութենէ՝ իմաստակութեան մահահամբայը շնչովն կախտաւորեն մատաղ սերնդեան սիրտ ու միտքն։

Դերակատար աշակերտք ակնկալուածէն աւելի յայողութիւն ցոյց տուին իրենց դերերուն մէջ և հանդիսականաց եռանդագին ծափահարութեանց արժանացան։ Ցաւարտ ներկայացման վարժարանաց հոգաբարձուներէն Դարբինեան Կարապետ էֆ. գրաւոր ճառ մը արտասանեց Տաճկերէն լեզուաւ ցոյց տալով կրթութեան բազմադիմի օգուտներն և անհրաժեշտ կարեւորութիւնն։ Ապա Նաւասարդեան էֆ. ատենախօսութիւն մը ըրաւ դարձեալ նիւթ ունենալով ներկայ սերնդի կրթութեան կարեւորութիւնն. ապա հանառօտ կերպով տեղեկութիւն տուաւ Նարեկեան վարժարանի վեցամսեայ կրթական վիճակին և ինչ ինչ կարգադրութեանց։ Սոյն ատենախօսութիւն և նախորդ ճառն բուռն ծափահարութեամբ ընդունուեցան հանդիսականաց կողմէ։

Հուսկ յետոյ բաշխուեցան մրցանակներն, հանդիսականք գոհ և ուրախ սրտիւ մեկնեցան հանդիսավայրէն, կրելով իրենց սրտերուն մէջ նոյն աւուր կրթական հանդիսին քաղցր յիշատակն ու տպաւորութիւնն։

* * *

ՏԷՐՈՅԱՏԷԹ

ԹՐԱՄՎԱՑ ՇԻՐԲԷԹԻ

Թարաֆքընտան կէլէն էլան։

1890 ալաֆ. յուլիս 1տէն 31ա գատար օրան հասրլաթ

	Սուֆէյ Կէնտէ	Ալյրա
Պէչիքթաշխաթթը	5991·17	185726·25
Սթամպոլ »	5895·70	182704·75
Շէքլի »	6983·74	216496

Միւտիրը ուժումի
Ա. ԹՐԻՒԼԷ

Տէրսաատէթ 3 օգոստոս 1890

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Լազդիյէ սանճաղը թահրիրաթ միւտիրի մուավինի բիֆ. Թէվֆիգ էֆ.յէ բիւթպէի սալիսէ թէվճիհ պուլբըլմըշ տըր։

* * *

Եունան սէրալը գրալիսի էճզաճը-սը Մ. Սօֆօղլ հէրալիսէ թէպտիլէն կիւնճիւ, վէ բէֆիգի թէպաամի եսանիյէտէն Մ. Սալոն Վլասօրուլոյա 5ինճի մէճիտի,

Իսքէնտէրուն գազասընա թապի էրսուզ իսքէլէսի միւթէպէրանընտան Խօճա Սէվան Սապրը կիւնճիւ բիւթպէ Մէճիտի նիշանը իհսան պուլբըլմըշ տըր։

ՄԻԽԹԷՖԷՐԻԳԱ

—Ճէմիյէթը Թրպպիյէ ազասընտան միւթէյէքքիւլ պիր գօմիսիօթարաֆքընտան «Սթամպօլտա տանկ սրթմասը» նամբյլա պիր էսէր թահրիր օլընմըշ վէ եազընտա նէյը օրընաճագ իսիյ։

—Սամսուն գօմանտանը իքէն ախիրէն Պապը Սէրասքէրիտէ Անատօլը տիվանը հարպ ազալրընը թամլին գրընմըշ օլան էրքանը հարպ ֆէրիգանընտան Խամիլ Հագը բաշա կէչէն ճուսամա կիւնիւ պիր խաթալրը ղա տիւչար օլուպ, էվվէլքի կիճէ վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Խասէքի նիսա խասթախանէսինին Շէհր Էմանէթիտէն այընարագ պաչը պաչրնա իտարէսինէ գարար վերիլմիշ տիր։

Սուտուր խէն Իբատէի Սէնիյէ մուճիպինճէ, 1600 լիրա մասրաֆլա մէղքիւր խասթախանէ պաղչէսինտէ էմրպը ճէրբահիյէ, պուլաչրգ խասթալրգլար վէ լոզուսալար իչիւն 80 եաթաղը հավի 4 պարագա ինչա օլընանագ վէ պու կիւնլէրտէ ամէլիյաթա պաչլանանագ տըր։

—Իզմիրտէ պիր թագըմ քէսանըն պիր միւտտէթէն պէրու դաչագ ֆիչէնք վէ թիւֆէնք սաթմագտա օլտրգլարը վէ պունլարը Տէսիր խանտա ճէմ իթմէքտէ պուլընտրգլարը մէմուրիյնը վիլայէթճէ խապէր ալընմասը իւզէրինէ, տէրհալ մէղքիւր խանտա թէհարրիյաթ իճրա իտիլմիշ, վէ ֆիլվագը Սիւլէյման աղա նամ քիմսէնին օտասընտա 10000 ֆիչէնկ իլէ 13 Մարթինի թիւֆէնկի, վէ Սաիտ էֆ.նին օտասընտա 25000 ֆիչէնք, վէ Եունտա նամ եահուտինին օտասընտա 60000 ֆիչէնք պուլընարագ, ճիւլէսի տէ զալթ ու միւսատերէ օլընմըշ տըր։

Մէրգուման գաչագճրլարըն չէրիքլէրինի տախի պուլմագ իչիւն Իզմիր զապթիասընճա թէտապիրը լազմէ եթթիրազ գէլընմըշ տըր։

—Շիրքէթը Խարիյէնին Ինկիլթէրրատան եէնի կէլէն 37 նիւմէրօը Իհան վաբօրը՝ տիւն սապահ եէնի Մահալլէտէն միւշթէրի ալարագ քէօբրիւյէ կէլիպ, սաաթ 2½ տա Անատօլը ճիհէթինէ հարէքէթ իթմիշ, վէ Զուպուգլըտա վագը Զագալ պրունը տօլաշմագտա իքէն օրատա պուլընան ըրխթրմա չարբմասըյլա, բէրվանէ թահհալարընտան 3 թանէսի գէրբրմասը իւզէրինէ, տէրհալ մահալը մէղքիւրտէ՝ գարագօլխանէտէքի ասաքիրը Շահանէ վէ էհալինին մուավէնէթիլէ գէյլրտան աչբլըգ Զուպուգլը իսքէլէսինէ եանաչտրբրլմըշ վէ մաքինիսթ թարաֆքընտան իլէրի կիտիլմէյէճէյի պէյան օլընմասը իւզէրինէ էհալի վաբօրտան չրգմայա սէճպուր օլմուշ տըր։

Գիր աղ սօնրա վաբօր՝ եարբմ եօլ իլէ քէօբրիւյէ կէլէրէք, օրատան եալը-Քէօչքիւ էօնիւնտէքի չամանտուրայա բապթ օլընմըշ տըր։

Վաբօրն ըրխթրմա չարբտրգընտա էրքէք վէ գատրն եօլճրլար՝ բէք գիյատէ տիւչարը խէվֆ ու թէլաշ օլմուշ վէ պիր գատրն՝ գօրգուսընտան պալրլարագ կիւճ հալ իլէ ա-յրլթրլապիլմիշ տիր։

Շիրքէթը Խարիյէնին Լօնտրայա սրբարըշ եթթիկի վաբօրլարտան 38 նիւմէրօը վաբօրն տախի ինչաաթը խիթամ պուլմագլա պու կիւն լիմանընմըզա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իտէճէք տիր։ Տիկէր 2 վաբօրն ինչաաթը տախի իքմալ օլընմագ իւզրէ տիր։

ՇԱՐԴ ՇԷՄԷՆՏԷՖԷՐԼԷՐԻ

Ալֆբանկա օգոստոսին իպ/իտա-արնտան ԹԻԹիպարէն Ավսթրիանին Գիւտվէյս, Կրայ, Լինդ, Բիլսէն, Բլդէնէք, Բրսթիվէն, Բէտլ-Միրգ, Սաած, Վիթինկաու վէ Վիէննա բս Թասիօնլարընտան վէ Մաճաուիս Թանըն Թէվվար, Եսօդէֆվարսս, Քօ-պանիա վէ Ուլվիտէք սթասիօնլա-րընտան վէ Սբրպիանըն Պէլկրատ վէ Նիշ սթասիօնլարընտան Տէրսաա տէթ վէ Տէտէ-Աղաճ վէ Ֆիլիպէ վէ Սէլանիկէ վէ երինէ Սօֆիատան Տէրսաատէթ վէ Տէտէ-Աղ-աճ վէ Ֆիլիպէյէ թէքմիլ վակօն եիւքիւ օ-լարադ վէ եա թէքմիլ պիր վակօն եիւքիւ իթիպարբյլա իւճբէթի էօ տէնիլէրէք, Գ-ՈՒ-ԹԷՆ ԼՈՒԹՈ ՊՈԼ ՕՃԱ ԱԲԷ ՍՈՒՅՈ ՆԷԼԷՅԻՐԸ ՀԱԳԱԳՐՆՈՒա ֆէլէբէլոռ էվ մ-վէֆէաբ սոույու Ռուբէֆ սէրբէռ ալէր Բ-ուրէֆ մէրի իւլ իճբա օլաճաղը, վէ իչպու թարիֆա արբա սուլու նագ-լիսթաթ իչիւնսթիմալ օլունմուշ օ-լան ֆիշլլարըն պօշատլրդտան սօնրա, թմնէլաթօսը հիսապընա բի-այէթի օլունմայարագ, ՝ՀԷՏԷ կէօնտէ բիլմէսինէ տախի ահտ օլաճաղը վէ ֆագլա մալիւմաթ արզու իտնէլէրին կէբէք Սբրքէքի սթասիօնընտա թի-ճարէթի գալէմինէ վէ կէրէք Տէրսա-ատէթ վէ Տէտէ Աղաճ վէ Ֆիլիպէ վէ Սէլանիք սթասիօնընա միւրաճա-աթ իթմէլէրի լազըմ կէլտիկի վէ օլ սթասիօնլարտա պու թարիֆանըն պէհէր նիսբէսի սիր ագչէ 2½ ղշ. պէտէլ իլէ ֆիրուլաք օլընաճաղը ի-լան օլընը։

ՄԻՒՏԻՐԻՃԷԹ

ՏՕԳԹԷՕՐ
ՊԵՏՐՈՍ ՕՐՄԱՆԵԱՆ

Տօգթօրը մուսիլէյհ՝ էմրազը խարի-ճնյ վէ էլէլը ալէաթը թէնսիւլէյէ թէտավիսնտի մէհարէթը քեամիլ ա-հալընտան օլուպ, բազար կիւնլերին-տէն մաստա հէր կիւն սապահ սաաթ 2էն 5է գասար Պաղչէ-Գարուսընտա 6 Մէրամէթճեան էֆէնտի էճզահա-նէսինտէ, վէ ճուման կիւնլերի տախի սաաթ 3ստէն 7յէ գասար Կօգատա 8ակոր Գազանճեան էֆէնտի էճզահա-նէսինտէ քէնտիյէ միւրաճաաթ իտէճէք խասթէկեանը մէճճանէն մուայէնէ ի-տէճէկնի իլան իտէր։

12—8

ՖՕԹՕԿՐԱՖ

Պէյօղլընտա Գուլէ Գարուսընտա 675 վէ 677 նումէրօ իլէ մուրագգամ Գարա-գաշ պիրատէրլէր պու ատէֆա էվրօբա-նըն էն մէշհուր ֆապրիգալարընտան ճէչկ իթմիշ օլսրգալարը միւքէմմէլ ֆօթօ-կրաֆի մաքինալարը վէ էտէվաթը սաի-րէ վէ էճզալի քիմէէվկէ մէվճուտ օլուպ, պլինապէրին ֆօթօկրաֆիյա ահտ օլան պիլէհիմիլէ մԱկրանտիսման, բէբրօտիւք-սիոն վէ զինկօկրաֆիաս վէ սահրէ իչիւն քէնտի բաղպէֆլու մ/ուշթերլէրինէ ի-լանը մախսուս իտէր, վէ թաշրալար իչին սրբարրէշ գապուլ իտուպ, վէ սիւրաթլա էմրէէրինի իճրա իտէրլէր, վէ մէգթիւր տէրօտան ալաղ ու իթա իտէն զէվաճա ֆէյնը ֆօթօկրաֆիյա տախի իչապպ իտէն մուհիմաթը միւքէմմէլէյի մէճճա-նէն թեարիս իթտիրիրլէր։Հէր ճինս էշեա դայէթ էհվէն օլարագ ֆապրիգալարը ֆիյաթը մագթուասյլա ֆիրուխթ օլու-նուր 30—22

ՍԱՐԱՍՓԻՅԷ
Է.ՎՐՕՊԱ ԳՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 2 օգոստոս

Եօրթու միւնասիպԷԹիյէ Պօրսա գա-բալը տբր։

Բարիզ 3 օգոս.

Ֆրանս. էսկ. 3 % Ֆր.	93·27½
» » 4½ %	106·20
Եկնի Օսմ. էսկամը աչբլաը	18·20
» » » գարանտը	18·17½
Մէռչանէլ	
Սէրբի Գ.	23·
» Ս.	18·20
Բուլգարի չրմէնտրֆէրի	75·75
Օսմանլը Բէժիխի էսկամը	-
» Պանգասը	532·50
Գրէտի Լիոնէ	767·50
Գրէտի Ֆոնսիէ	1247·50
Գոնթուար տ'Էսգոնթ	
Սիւէվէյզ ագսիոնը	2311·25
Իթալիա էսկամը	94·10
Մբսբը Ֆոնտ. մուԹթահրատ	437·50
Բ. օրիէ Թիւրքի	-
Եուլան 5 % 1879	474 371½
Գամալիս 3 այ վատ	23·33

Վիէննա 4 օգոս.

Լօնտրա իւզէրինէ գամալիս	116·40
Բուլգարի չրմէնտրֆէրի ֆի.	45·90
Օսմանլը Բէժի աքսիոնը	121–25

ԴԱՀԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսկ. ռումի տիւն ռաչ. գաբ.	19·25
» » » էն եիւքսէք	19·24
» » » էն աշաղը	19·22
Յու սապահ աչբլաը գ. ք.	19 21
Խաթ իգրաալը տախիլի տիւն գաբ.	53 20
» » » էն եիւքսէք	54·13
» » » էն աշաղը գ.քշ	53·10
» » » աչբլաը	53·24
Մբսբը մուԹթահրատ գաբ.	-
Պու սապահ աչբլաը	-
Սէռի Ա.	39·
» Պ.	23·
» Գ.	20·
Բուլգարի չրմէնտրֆէրի	75·50
Ագչէ փարիզ	6·
Բէբօր Լբ.	55
Հէվալէ փող »	62 ½

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Իրէտի ժէնէրալ	09·05
ՅԱՄանալ պանգասբ	6 35
ԼօսիէԹէ ժէնէրալ	4·29
Փանամայ	4·95

ԱԳՕԼԼԷՐԻՆ ՓԻՇԱԹԸ

Յսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղէշ Բէ
Դէյազ մէճիտիյէ Ֆորգը	108-10
Մէթալիք »	101-
Գէնէլիք »	103·30
Ալթըլբգ »	103-30
Ինկիլիզ լիրասը	130-10
Ֆրանսըզ ալթունը	87-24
Ռօլ	31-
Դրէմից ալթունը	31 20
Գարպօն գայմէսի	773

ԹԱՍԾԻՃԷ ՔԵՍԱԼԷՏԸ

10) լիք քեսալբա	-
20) » »	12 20
500) » »	-
500) » »	-
1000) » »	12·20
10000) » »	-

ԻԼԱՆԱԹ
ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 12)

Էյկիսէ անպարընա պիր սէնէ զարֆընտա լիւզումը գատար ալընա-ճագ օն գալէմ չատը տիրէյի վէ սահրէ,

Սարաճխանէ անպարընա պիր սէ-նէ զարֆընտա լիւզումը գատար ա-լընաճագ օն ալթը գալէմ մուհիմմա-թը սարրաճիլէ էտէվաթ սէր ախ չապիէսի,

Ուչիւնճու գալ օրտուի հիւմայուն իչիւն պիր սէնէտէ լիւզումը մըդ-տարլարը ալընմագ իւզրէ օթուզ ալթը գալէմ էչեան մուլթապլէ,

Գասթամունի քէնտիր իրի	
գըլէի ճէտտա	10000
պէհէր գըլէի ճէտտիսի 5 ղրշ.	
Պէյրութ ալաճասը	
թօր	3000
պէհէր թօրու 15 ղրշ.	

Նիղամիյէ էլպիսէ վէ սարրաճխա-նէ անպարլարբյլա մահալը սարբէ իչիւն միւպայաա օլընաճագ պալա-տէ մուհարրեր պէշ գալէմ էչեանըն Թէմուզըն երիմի տէօրտունճի կիւ-նի գարարը գաթիբերի վէրիլէճէրին-տէն, իթասրնա թալիպ օլանլարրն մագամը Սէրասքերի լէվազիմաթ տարիբէսինէ կէլմէլէրի իլան օլընը։

3-2

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 13)

Սէլանիք ֆբրգաի ասքէրիյէսինէ մէկպութ Սիրօզ վէ Ճուսա վէ Բաղրգ վէ Նէվբէգօր վէ մէվագիի-նին Թօքատան վէ գալէմ գալէմ զոռ-հուր իտէճէք թալիպլէրին բէյլէրի գապուլ օլընմագ իւզրէ մահալինէ միւնագասյա գօնլարը երզագը իթասրնա պուրաճա թալիպ օլաղը հալտ չէրաթինի անլամագ իւզրէ մագամը Սէրասքերի Լէվազիմաթը ուսմանիյէ տարիբէսինէկէլմէլէրի իլան օլընը։

3—2

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 14)

Նիղամիյէ սարրաճխանէ անպարը ուչիւն միւպայէա օլունաճագ պէշ պին ատտա ճամ ֆէնէր իլէ պիր սէ-նէ զարֆընտա թաշրայա կէօնտէրի լեճէք էվրագը մահպուտ պէնտիյէ-սի իսճրէթի միւնագասյա գօնու-լուպ թէմուզընն օթուզընճը կիւնի գարարը վերիլեճէկկինտէ, իթասրնա թալիպ օլանլարրն մագամը Սէրաս քերի Լէվազիմաթ տարիբէսինէ կէլմէ-լերի իլան օլընը։

23 թէմուզ 1890

3-1

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 15)

Ինչաաթը ասկերիյէ ուչիւն պիր սէնէ զարֆընտա միւպայէա օլունա-ճագ. Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ չիմէնթօ լարը իլէ իւստիւպէճ, պէզիր վէ նէֆթ եաղը վէ պօյա էճզասընըն գօնթրաթօյա բապթը զրմընտա միւնագասյա գօնուլարագ թէմու-զըն երիմի տօգուզընճը բազար կիւ-նիւ գարարը գաթիսի վէ երթէսի կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնզիլաթը կիւնիւ օյտուզընտան, թալեպ օլան լարը՝ Ինչաաթը ասկերիյէ միւ-րաճաաթ իթմէլերի իլան օլունը։

23 թէմուզ 1890

3-1

Գօնիա վիլայէթի միւլհագաթընտան Համիտ սանճաղընտա վագը գազա վէ նէվահի ագիսն էօշրիւ թէմուզըն նիհայէթինտէ գարարը վերիլմէք իւզրէ մահալինճէ միւզայէտէյէ չրգա-ըրլմըշ, վէ պունլարատն մա հօլրան պէյվաճ գազասը ագիսն էօշրիւ 49000, վէ էյրիտիր գազասը 7250, վէ Ուլուեօրլու գազասը 1600 ղրշ. տա մահալի թալիպլերի էօհտէլէ-ընտէ պուլունմըշ օլտուղունտան, թալիպ օլանլարը վէ չէրաթը միւ-զայէտէլերինէ մալիւմաթ ալտաղ իթ-թէյնլերին մահալինէ վէ եախոտ Մալիյէ խազինէի ճէլիլէսինտէ Աշար վէ Ռուսումաթ իտարէի ուսմանիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի։

22 թէմուզ 306

Թիւտավէնտիկեար վիլայէթի տա-խիլինտէ վագը օլուպ, միւտտէթը միւզայէտէսի մուգատտէմա իլան ի-տիլէն Գարասի սանճաղընտա նէֆսը Պալքէսէր գազասը աշարընն միւտ-տէթը միւզայէտէսի թէմուզըն 27նճի կիւնինէ գատար թէմտիտ խիրմիշ օլմասը յլա, գազաի մէզպուր աշա-ըրնա թալիպ օլանլարը՝ մահալինէ վէ եախոտ Մալիյէ խազինէի ճէլի-լէսինտէ Աշար վէ Ռուսումաթ իտարէի ուսմանիյէսինէ միւրաճաաթ էյ-լէմէլերի։

22 թէմուզ 306

Միւտտէթը միւզայէտէսի մուգ-ատտէմա իլան իտիլէն Տիրարպէ-քիր վէ Մարտին սանճագլարը մազը վէ թէֆէերրուաթը սարէսի աշարը 95000, վէ Էնգարբ վիլայէթի միւլ-հագաթընտան Եօղատ գազասը ա-ֆիօն էօշրիւնէն 90,000 ղրշ. պէտէ-լաթ իլէ թէմուզըն 21ինճի կիւնիւ գարարտատէրի չէֆիլէրէք նիղա-մէն մուտլէն օլան պիր հաֆթա միւտտէթին ինգրզասընտա տախի ինչալէի գաթիլէրերինն իճբասը մուգ-ասրէր պուլունարզընտան, պուն լարա 100տէ 1տէն նօգսան օլմա-մագ իւզրէ զամմ իլէ թալիպ օլան-լարրն խիթմաբ միւտտէթտէն էվվէլ մահալինէ վէ եախոտ Մալիյէ խա-զինէի ճէլիլէսինտէ Աշար վէ Ռու-սումաթ իտարէի ուսմանիյէսինէ միւ-րաճաաթ էյլէմէլերի։

22 թէմուզ 306

Գոնիա վիլայէթի տախիլինտէ վա-գը օլուպ, միւտտէթը միւզայէտէսի մուգատտէմա իլան իտիլէն Ագչէհիր գազասը աֆիոն էօշրիւնէն 160 ղրշ. պէտէլ իլէ թէմուզըն 21ինճի կիւնիւ գարարատտէսի չէֆիլմիշ, վէ նիղա-մէն մուայլէն օլան պիր հաֆթա միւտտէթին ինգրզասընտա իհալէի գաթիլէսինն իճբասը մուգ-ասրէր պուլունմըշ օլմասը յլա, Էօշրը մէզ-քիրէ 100տէ 1տէն նօգսան օլմա-մագ իւզրէ զամմ իլէ թալիպ օլան-լարրն՝ խիթմաբ միւտտէթտէն էվվէլ մահալինէ վէ եախոտ Մալիյէ խա-զինէի ճէլիլէսինտէ Աշար վէ Ռու-սումաթ իտարէի ուսմանիյէսինէ միւ-րաճաաթ էյլէմէլերի։

22 թէմուզ 306

ԻԼԱՆԱԹ

Պաղճէ գարուսընտա Ճէլալ պէյ խանը իթթիսալինտէ մուգիմ թաճիր Ա. Ա. Բաթրինօս. վէ (Ե) Նիգօլաի-տիս չիրքէթինին 12 մայիս 1890 թա բրիխնտէն իթիպարէն իֆլասընա վէ մէսալիհը իֆլասիյէսինին նէգաբէթի վէ բույէթ վէ թէսվիյէսի զըմմընտա թիճարէթը Պահրիյէ մահքեմէսի ա-գա մուավինի Եանդօ էֆէնտինին ժիւժ գօմիսէր վէ տավա վէքիլի Գոսթաքի Ճիրօնի էֆէնտինին մու-վագգաթ սինտիք թալինինէ վէ չիր-քէթը մէզպուրէ մաղազալարընտա էվվալին թէմհիրի իլէ պէրապէր խա-նէսինտէ քէնտիսնէ վէ ֆամիլեա-սընա էլզէմ օլան էշեանըն թէֆիրգի իլէ քէնտիլէրինէ պու պապտէ իճրա մէմուրը թարաֆընտան թանգիմ օ-լընաճագ տէֆթիրերին սէպթ վէ թահ-ըիրինտէն սօնրա իմա իմտիրիրէք թէսվիմի վէ պագը գալան էշեանընն պիր օտայա վաղը իլէ թէմհիրինէ վէ չիրէքեանընն հապս վէ թէվգիֆինէ վէ պու պապտէքի գարարն մու-վագգաթ իճբասընա Մահքէմմէի Թի-ճարէթը Պահրիյէտէն գարար վերիլ-տիկի իլան օլունը։

Ժիւժ Գօմիսէր
Եանդօ

23 թէմուզ 1306

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՄԱՅՈՒՆ

Թէքբար իլան իլէ թաղիրը մուամէ-լաթ օլընճայա գատար, եանի նագտ իլէ ֆիրուխթ օլընմագ գախտէսի վաղ գըլը-նընճայա տէկկն եալընը մահլիւլաթը վագֆիյէտէն հիսէտարանըն հասպէլ նիզամ պիլա միւզայէտ թէֆվիզ ի-տէճէքլէրի հիսսէլի սէքնալէրին նըսֆը մէճիտի 19 ղրուշ վէ նըսֆը տիկէրի Խալինէի Էվգաֆը Հիւմայունըն սուրէթ վէ սէրկի վէ գուրօնը իլէ սա-թըլճաագ տբր։ Թամմ հիսսէլի օ-լուպ տա պիմիւզայէտ սաթըլանլարը մուաճճէլէյսինին նըսֆը՝ լիրա 100 ղրուշ հիսապլյա լիրա օլարագ, վէ տիկէր նըս-ֆը քէզալիք սուրէթ վէ սէրկի գապու-լիյէ իհալէ գըլընճաղընտան, պու գապլլտէն աֆիիւզղիքր մահլիւլաթը մուայյէն օլան 4 հաֆթա միւտտէթը իլանընտան գինճի իլան միւտտէթի օլան իշպու 306 սէնէսի թէմուզըն 23ինճի կիւնինտէն թէմուզըն 30ընճը բազար էր-թէսի կիւնի հուզուրը նէզարէթտէ մի-զայէտէի ինթիհայէսի սաաթ 8տան 10ա գատար պիլ իճրա էրթէսի սալր կիւնիւ 100տէ 5 զամմ գապուլ օլնա ճաղընտան, թալիպ օլանլարրն գըմ-մէթը մուխամմէնէլէրինին էօշրիւ-նէ միւսալի թէէմին ագչէլերէյէ պէ-բապէր Մահլիւլաթ խարէսինէ միւ-

2 սուֆա 2 գույու 1 մաթպաթա վէ 300 մէթրօ պաղչէյի միչթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնգիլին բուպ հիսսէսի. հաճի Հիւսէյին։

··82··1000·—Շէկհ Էմինինուլ Մա-ճունճը Գասըմ մահալլէսինտէ չըգմագ Պօսթան սօգաղընտա թէրպիէն 216 ղը-բա մուայյէն մահալին պլիթիւնիւ. հա-ճի Ահմէտ։

··13·15··8535·—Գաբանը Տագիգատ Բաբազզատէ մահալլէսինտէ Իսկիւսլիա ճատտէսինտէ թէրպիէն 152 մէթրօ արաատա 25 օտա 2 սուֆա վէ 2 գույու վէ 145 մէթրօ մէյտան մահալի վէ 3 կլօզ ախօր թահրընտա քեարիկր գահ-վէ տիւքքեանընը միչթէմիլ վէ չէհրի 700 ղրշ. քիրալը սարը Ահմէտ օղլու իսանը տիմէքլէ մաարուֆ 1 պապ խան իլէ թահրընտա միւք մա կէտիք պիր պապ գահվէ տիւքքեանընը 120 սէ-հիմ իթիպարը իլէ 10 սէհիմ հիսսէսի. հաճի Մահմուտ։

··12·16··2666·—Էսիրնէ գաբուսընտա Գասըմ աղա մահալլէսինտէ Գասըմ աղա ճամիի չէրիֆի սօգաղընտա թէր-պիէն 600 մէթրօ մուգատտէմա մէնգիլ վէ պաղչէ վէ էլեէվմ պիր գըճա ար-սանընն 3 հիսսէ իթիպարը իլէ 1 հիսսէ-սի. հաճի Հիւսէյին։

··4··400·—Իսկիուտարտա Տէպաղ-լար մահալլէսինտէ սարը Մէհմէտ սօ-գաղընտա թէրպիէն 53 մէթրօ արսա-տա 1 օտա 1 գույու վէ 114 մէթրօ պաղչէյի միչթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնգիլին 20 հիսսէ իթիպարը իլէ 2 հիս-սէսի. հաճի Հիւսէյին։

··10··2500·—Գալաթատա Ճամիի ճէչտիս մահալլէսինտէ Պէտէսթէն տէ-րունինտէ 1 պապ տօլապլը պիւթիւնիւ հաճի Հիւսէյին։

(1) Ճիւմլէլէրին պաշլարընտա իլք հիգատտա պուլունան բատգամլար՝ մահ-լիւլաթն նումէրօլարընը, վէ իքինճի հիգատտաթլիէր՝ գըյմէթը մուխամմէնէ-լէրինի պիտիրմէքքտէ տիրլեր։

ՔԻՐԱԼԸԳ ՏԻՒՔԲԵԱՆ

Սամաթիա ճատտէսինտէ Ագարճա Զէչմէսի իթթիսալինտէ քեարն տէ-րունինտէ պիր օտա, պիր մաթ-պաթա, պիր գույու վէ պիր ապ-տէսթխանէյի միչթէմիլ քեարկիր պիր տիւքքեան քիրպա վէրիլէճէ-կինտէն, թալիպ օլանլարրն մաթ-պատմրզա միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունը։ 5—4

ՊԵՕՅԻՒԻՔ ԷՃԶԱ ՏԷԲՕՁԻԹՕՍԸ

Ժ. ԱԼԷՔԷԱՆ

Պահրիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի միւթէահհիւտի

Պաղչէ-Գարուսընտա
Ճէլալ պէյ խանը պլթընտա Ն. 2

Միւշթէպէր միւշթէրիլէրիմին թաչկա վէ արզուսը մուճիպճէ, պու քէրրէ մէգ-քիւր մաղազամա հէր նէվի ֆօթօկրաֆ լէվազիմաթընա մախսուս պիր շիպպ թէ-էսիս իթմիշ օլսուզմտան, միւշթէրիլէր՝ կէրէք նէֆսաթը էմմամա վէ կէրէք էշ-վէնիյէթը ֆիլսաֆա մէմուսն վէ խօշնուա սյաճագլար սբր։ Մազազամտա էմմաաի մէգքիւրտէն օլարագ Մօնգոլէնին վէ Ֆիլերին գուրու բլդալարը մէվճուտ օ-լուպ, պունլար ալիէնա վէ Բարիզ սերկիի ուսմանիյէլերինտէ սլթուն վէ կիւմիշ մե-տալլարա նամզ օլաբգլարը կիպի, Տէբ-սատատէթտէ պուլունան պիշճիւմէ բլդա-լարտան ալէա օլաբգլարընը տա շէհրիմիզ ֆօթօկրաֆճիլարը թէմբրիւպ իլէ թատտգ իթմիշլէր տիր։ Մազազամ մէգքիւրտէ քէ-զա ֆօթօկրաֆա մախսուս օլարագ, «սպ-ծէրթիֆ», «զանգոնօատ» վէ «գարթ», ֆի ճինս «ալպիւմին» քեազդալարը, «բօրը-սլէյն»տէն, պիլլօրատա մուգա-վատան «քիվէթ»ներ, «մանիկեիւմ» ֆե-ների վէ բէնկի ֆեներլէր վէ «շասի»ներ վէ հէր նէվի եէճա մէվճուտ սբր։

Տէբսատատէ վէ թաշրա ֆօթօկրաֆճի-լարը՝ ֆալլերին բլագլէբարընթէճրիւպէ մէք իսթտիբլէրինտէ, Նիւմ՝ նէվնի մէճճանէն աֆալ իլէ պիդզամ թէճրիւպէ իսեպպիլիրլեր։

Տէբսատատէ վէ Շարգի Բուամէլի ուչիւն եալընզ պէհմ՝ մաղազա՝ ֆալլեր վէ Մա-գվէն բլագալարընն մէրքէզի սբր։

ԼԱ ՓԷՍ
ՀԱԶԱՐԴԻՒ ԳԱՐԳԸ
ՖՐԱՆՍԸԶ ՍԻԿՈՒՐԱՍ ԳՈՒՐԱԱՆԵԱՍԸ
ԹԷՍՄԻՆԱԹ ՊԻՏԷԼԻ
50,000,000 ՖՐԱՆԳ

Ուսում մէմալիքը մահրուսէի Շահանէ ամէնթէսի
ԲԻՒԶԱՆԴ ՇԷՀԻՐԼԷԱՆ

Տէբսատատէթտ Պաղչէ-Գարուսընտա Եօրկիատիս խանընտա Ն՝ 1։

ՊԵՕՅԻՒԻՔ ԷՇԵԱԼ ՎԷ ՄՕՊԻԼԱ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ
ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՅԱ ԳՈՒԼԷ ԳԱՌՈՒՍԸՆՅԱ Ն՝ 657

JEAN PSALTY ԺԱՆ ԲՍԱԼԹԻ

1867 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՆ ԹԻՃԱՐԷԹ ԷՎԻ.

Պէյօղլուընտա Գապրիսթան օսգաղընտա ճնեը տաիրէի պէլէտախէ գարշըսընտա

ՊԵՕՅԻՒԻՔ ՄԷՐՔԷԶ ՏԷԲՕՁԻԹՕՍԸ ՄԷԿՃՈՒՆ ՏԸՐ.

ՇԻՒՊԼԷՐ.

Պէյօղլուընտա Տօղրու Եօլտա Աղա ճամիսի գարշըսընտա 127 նումէրօտա վէ Գուլէ Գարուսընտա 659 նումէրօտա

Հէր նէվ վէ ճինս էյլէրօա վէ էերլի մանուլաթը օլարագ չէշիտ չէշիտ էշեա վէ մե-պլիա, մէֆքուրլաթի իչիւն ենվաի ճինս ու չէշիտ գուսմաչլար վէ զարրեհիւմ, էյլէրօանընն էն ալէա ֆապրիգալարընտան սանայէալար, ասնալար, (եարբմ լիրատան 30 լիրայա գա-տար) գարեօլալար պուլունը վէ էն էշվէն ֆիյաթլա սաթըլը։

Մէգքիւր ֆապրիգատա իմնալաթ իչիւն հէր նէվ մաքինա, ալէաթ ու էտեվաթ մեվ-ճուտ օլուպ, հէր ճինս գուրու քերեսթէ տախի պուլունմազընտան, ՏՈՒՇՆԸԳԻԼԸ, ՍԻՒՍԼԻՒ վէ ԷՀՎԷՆ ՖԻՇԱԹԼԱ թէպգզ էյլէօրօա մանուլաթը կիպի մնալիա իմալ օ-լունը։

Քեազալիք մէգքիւր ֆապրիգա՝ թէբմիլ պիր խանընին մէֆքուրլաթի վէ մնալիսընը՝ սե-բրան վէ պիր սուրէթը մանթլուպէտ իմալ, վէ կէրէք պուրա վէ կէրէք մէսալիքը էճնէ-պէյէ իչիւն հէր սրբարրը իճրա իթմէյի տեսեօֆոտ իտտր։ Մէմալիքը էճնեպիյէտ պու-ղընան զէվաթը՝ Պեօյիւք Մէրքէզ Տէբսընտաքի մաղազայա միւրաճաաթ իթմէյէրի ըճ ճա օլունը։

ՌՕԼ ՖՕՅԱՃԵԱՆ
ԹԻՒՐՔԻԷ ԳԱԼԱՏԱՅԻ ՄԱՍԻՆԵՐՈՒՆ 80 ՆՈՒՄԷՐՕՅԻ

ԳԵՕՂԷ ՎԷ ՀԷՐԲԱՀԱԼԵՂԱ ՄԻՒԹԻՒԱԼԷԹ

ԱԼԷՍԱԹ ԹԻՒՐՃԱՆԸՐԸ

Մէգքիւր մաղազասա կէօղէ վէ հէրբակեղը միւթէալլիգ էնվաի ալաթ ո. կամպաթ մէվճուտ սբր։

Եղէիմէլ, եուսուչագ վէ սէրթ լասթիգտէն (գասուչուտան) մասմուլ մէ-պատաք միւխթէլիֆէր, պոսդզ պաղարը, էնվաի չիրինկալար, էլէքթրիգ մասրիտալարը, միպան իւլ համա (պարամէթր), միպան իւլ հարարէ (թէրմո-մէթր) վէ էյի ճինս կէօղլիւքլեր պուլունմագտա սբր։

Մ. Ռօլ Ֆոյաճեան՝ հէր նէվ սբրարլաթի վէ թամիրաթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա էջ տէրլիգտէ խարը։

ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ ՄԱԹՊԱԱՍԸ
ՊԱՊՔ ԵԼԷ ՄԱԼԵՏԻՍԱՆՏԷ ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՃԷ
ԱՏԱԲԻԹԵՆԻՍԱՆՏԷ

Մէգքիւր մաթպաատա թապ օլունը։
1. Ճիւզ պէ ճիւզ Օսմանլըճա, Էրմէնիճէ վէ Ֆրանսըզճա քիթապլար։
2. Օսմանլըճա, Էրմէնիճէ, Ֆրանսըզճա, Բուլճա իլանլար։
3. Տիւրլու վէ հէնազէ պիլէթլերի վէ սարէ։

ՖԻՇԱԹ ԷՀՎԷՆ